

ВИЛЕНСКІЙ ВѢСТНИКЪ

ОФФИЦІАЛЬНАЯ

ГАЗЕТА.

№

66.

KURJER WILEŃSKI GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. ВТОРНИКЪ, 24-го Августа. — 1848 — Wilno. WTOREK, 24-go Sierpnia.

ВНУТРЕННЯЯ ИЗВѢСТІЯ.

Вильна.

22-го Августа, Высочайшее торжественное и всерадостное событие Коронации Его Величества Государя Императора и Ея Величества Государыни Императрицы, празднуемъ былъ въ Городѣ нашемъ со всею причинною великолѣпностью и вѣрно подданническою радостію.

Въ 10 часовъ утра, Его Высочайшее Превосходительство Г. Виленскій Военный, Гродненскій, Мѣисскій и Ковенскій Генераль-Губернаторъ Генераль-Лейтенантъ Теодоръ Яковлевичъ *Мирковичъ*, изволилъ принимать поздравленіе Духовныхъ особъ, Гг. Военныхъ и Гражданскихъ Чиновниковъ и Дворянства. Послѣ того, все собраніе отправилось въ Николаевскій Кафедральный Соборъ, гдѣ Высочайшеосвященнѣйшимъ *Иосифомъ*, Архіепископомъ Литовскимъ и Виленскимъ, совершена была Божественная Литургія и молебствіе, съ провозглашеніемъ, при сто одномъ пушечномъ выстрѣлѣ изъ Виленскихъ укрѣпленій, многолѣтня Ихъ Императорскимъ Величествамъ и всему Августѣйшему Дому.

Въ это же время, въ Римско-Католической Кафедрѣ, при многочисленномъ стеченіи народа, совершено было благодарственное молебствіе о здравіи и благоденствіи Великаго Монарха и всей Августѣйшей Фамиліи.

Въ 4 часа по полудни, у Г. Генераль-Губернатора былъ обѣденный столъ для знатнѣйшихъ лицъ.

Вечеромъ городъ былъ иллюминированъ.

Санктпетербургъ, 17-го Августа.

Высочайшимъ Приказомъ, по Военному Ведомству, 28-го Июля, состоящій по Арміи и при Главнокомандующемъ Дѣйствующею Арміею, Генераль-Майоръ *Бутурлинъ*, переведенъ въ Генеральный Штабъ, съ оставленіемъ при Генераль-Фельдмаршалѣ Князѣ Варшавскомъ Графѣ Паскевичѣ-Эриванскомъ;

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

WILNO.

Dnia 22-go Sierpnia, uroczysta i najradośniejsza rocznica Koronacyi NAJJAŚNIEJSZEGO CESARZA JEGO MOŚCI i NAJJAŚNIEJSZEJ CESARZOWEJ JEJ MOŚCI, obchodzona była w naszymъ mieście z odpowiednią wspaniałością i wynurzeniem uczuć radości wiernychъ poddanychъ.

O godzinie 10-jej z rana, P. Wileński Wojenny, Grodzieński, Miński i Kowieński Jeneral-Gubernator, Jeneral-Porucznik Teodor *Mirkowicz*, przyjmował powinszowania Duchowienstwa, Wojennychъ i Cywilnychъ Urzędnikówъ tudzież Dworzaństwa. Następnie całe zgromadzenie udało się do Katedralnego Soboru Św. Mikołaja, gdzie przez Jaśnie Wielmożnego *Józefa*, Arcybiskupa Litewskiego i Wileńskiego, odprawiona była Msza Święta i dziękczynne modły, z odśpiewaniem, wśródъ stu jednego wystrzału z dział twierdzy Wileńskiej, hymnu o długie lata Ichъ CESARSKICHъ MOŚCI i całego Najjaśniejszego Domu.

W tymże czasie, w Katedrze Rzymsko-Katolickiej, wśródъ licznie zgromadzonego ludu, odprawione były dziękczynne modły za zdrowie i pomysłność Wielkiego MONARCHY i całej Najjaśniejszej Famiłii.

O godzinie 4-jej po południu byłъ świetny obiad u P. Jeneral-Gubernatora, na którymъ się znajdowały znakomitsze osoby.

Wieczoremъ miasto było oświecone.

St. Petersburg, 17-go Sierpnia.

Przez Najwyższy Rozkazъ Dzienny, w Wydziale Wojennymъ, w dniu 28 Lipca wydany: liczący się w Armii i zostający przy Głównowodzącymъ Armii Czynną, Jeneral-Major *Buturlin*, przeniesiony został do Sztabu Jeneralnego, z pozostawieniem przy tymże Jeneral-Feldmarszałku, Xięciu Warszawskimъ, Hrabiu Paskiewiczu-Ery-

Командующий Сводным Кавалерийским Корпусом, Генералъ отъ Артиллеріи *Герштенцевъ*, уволень въ отпускъ, согласно прошенію, по разстроенному здоровью, до излеченія болѣзни.

Вильна.

Управленіе Бѣлорусскаго Учебнаго Округа считаетъ нужнымъ объявить во всеобщее свѣдѣніе, что, за несовершенномъ еще прекращеніемъ оказавшейся въ городѣ Вильнѣ эпидемической болѣзни холеры, открытіе курса ученія во всѣхъ находящихся въ семь городѣ казенныхъ учебныхъ заведеніяхъ и приемъ въ оныя учащихоя снова отсроченъ до 15 числа будущаго Сентября мѣсяца.

Продолженіе извѣстій о ходѣ холеры въ Виленской Губерніи.

Въ Г. Вильнѣ, по 7-е Августа оставалось больныхъ 535 чел., къ этому числу, съ 7-го по 14-е Августа прибыло заболѣвшихъ 233, выздоровѣло 72, умерло 66, а осталось больныхъ къ 14 Августа 630 чел.; въ Уѣздѣ заболѣло 39, выздоровѣло 16, умерло 6, осталось больныхъ 29 чел.

Въ Г. Трокахъ съ 7-го по 14-е Августа, заболѣвшихъ и умершихъ не было; а въ Уѣздѣ заболѣло 74, выздоровѣло 95, умерло 4, осталось больныхъ 30 чел.

Въ Г. Ошмянѣ съ 7-го по 14-е Августа, заболѣло 77, выздоровѣло 67, умерло 34, осталось больныхъ 47 чел.; въ Уѣздѣ заболѣло 35, выздоровѣло 57, умерло 16, осталось больныхъ 20 чел.

Въ Г. Вилейкѣ съ 7-го по 14-е Августа, заболѣло 2, выздоровѣло 7, умеръ 1, осталось больныхъ 2 чел.; въ Уѣздѣ заболѣло 156, выздоровѣло 118, умерло 26, осталось больныхъ 540 чел.

Въ Г. Диснѣ съ 7-го по 14-е Августа, заболѣло 22, выздоровѣло 14, умерло 4, осталось больныхъ 20 чел.; въ Уѣздѣ заболѣло 94, выздоровѣло 224, умерло 41, осталось больныхъ 41 чел.

Въ Г. Свенцянѣ съ 7-го по 14-е Августа, заболѣло 84, выздоровѣло 49, умерло 21, осталось больныхъ 34 чел.; въ Уѣздѣ заболѣло 164, выздоровѣло 79, умерло 80, осталось больныхъ 75 чел.

Въ Г. Лидѣ, съ 7-го по 14-е Августа, заболѣло 83, выздоровѣло 50, умерло 27, осталось больныхъ 12 чел.; въ Уѣздѣ заболѣвшихъ и умершихъ не было.

Итого съ 7-го по 14-е Августа: къ 7 числу Августа состояло больныхъ 1,597, вновь заболѣло 1,060, выздоровѣло 848, умерло 326, осталось больныхъ 1,483 чел.

А всего, съ появленія эпидеміи по 14-е Августа, заболѣло 9,257, выздоровѣло 5,484, умерло 2,290, осталось больныхъ 1,483 чел.

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

П р у с с і я.

Берлинъ, 21 Августа.

Изъ Королевскія Величества прибыли обратно въ замокъ Сан-суи. Изъ Кельна также возвратился въ Берлинъ президентъ министровъ Ауэрвальдъ.

— Министръ Араго представилъ на дняхъ президенту министровъ протестъ Франціи противъ возобновенія непріятельскихъ мѣръ съ Данією.

— Поговариваютъ о новомъ конгрессѣ, который имѣеть состояться по предложенію Пруссіи, для отмены вѣнскихъ трактатовъ.

— 23-го числа здѣсь будетъ открытъ конгрессъ рабочихъ, сегодня же послѣдовало открытіе демократическаго общества бранденбургской монархіи.

— Генералъ Виллизенъ уволень отъ должности командира 11-й ландверной бригады и назначень состоять по особымъ порученіямъ въ министерствѣ иностранныхъ дѣлъ.

— Съ начала появленія у насъ холеры до сего числа заболѣло оного всего 45 чел., изъ которыхъ 33 умерло.

ваѣскимъ — Поводзачы Корпусемъ поłączonymъ jazdy, Jenerał-Artylleryi *Gerstenczewg.* otrzymuje urlop, na własną prośbę, z powodu zrujnowanego zdrowia, aż do wyleczenia się ze słabości.

Вильно.

Зарядъ Бѣлорусскаго Округа Науковаго почитуея рзечюю potrzebną obwieścić, iż z powodu niezupelnego jeszcze ustania zjawienej w mieście Wilnie epidemicznej choroby Cholery, tak otwarcie kursu nauk, we wszystkich znajdujących się w tém mieście Rządowych zakładach naukowych, jako też przyjmowanie do nich uczących się młodzieży, odkłada się znówu do 15-go następującego września.

Дальшій ciągъ wiadomości о postępie cholery w Gubernii Wileńskiej.

W mieście Wilnie do dnia 7-go Sierpnia zostawało chorych na cholere 535 osob, do tej liczby od 7 do 14-go Sierpnia, przybyło chorych 233, wyzdrowiało 72, umarło 66, pozostało zaś chorych do 14-go Sierpnia 16 osob; w powiecie zachorowało 39, wyzdrowiało 16, umarło 6, pozostało chorych 29 osob.

W mieście Trokach od 7-go do 14 Sierpnia, nowych przypadków choroby i śmierci nie było; w powiecie zaś zachorowało 74, wyzdrowiało 95, umarło 4, pozostało chorych 30 osob.

W mieście Oszmianie, od 7-go do 14-go Sierpnia, zachorowało 77, wyzdrowiało 67, umarło 34, pozostało chorych 47 osob; w powiecie zachorowało 35, wyzdrowiało 57, umarło 16, pozostało chorych 20 osob.

W mieście Wilejce, od 7-go do 14-go Sierpnia, zachorowało 2, wyzdrowiało 7, umarł 1, pozostało chorych 2 osob; w powiecie zachorowało 156, wyzdrowiało 118, umarło 26, pozostało chorych 540 osob.

W mieście Dziśnie, od 7-go do 14-go Sierpnia, zachorowało 22, wyzdrowiało 14, umarło 4, pozostało chorych 20 osob; w powiecie zachorowało 94, wyzdrowiało 224, umarło 41, pozostało chorych 41 osob.

W mieście Szwecjanach, od 7-go do 14-go Sierpnia, zachorowało 84, wyzdrowiało 49, umarło 21, pozostało chorych 34 osob; w powiecie zachorowało 164, wyzdrowiało 79, umarło 80, pozostało chorych 75 osob.

W mieście Lidzie, od 7-go do 14-go Sierpnia, zachorowało 83, wyzdrowiało 50, umarło 27, pozostało chorych 12 osob; w powiecie nowych przypadków choroby i śmierci nie było.

Razem od 7-go do 14-go Sierpnia: przed 7-m Sierpnia zostawało chorych 1,597; następnie zachorowało 1,060, wyzdrowiało 848, umarło 326, pozostało chorych 1,483 osob.

W ogóle zaś od zjawienia się cholery do 14 Sierpnia, zachorowało 9 257, wyzdrowiało 5,484, umarło 2,290, pozostało chorych 1,483 osob.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

П р у с с я.

Берлинъ, 21 sierpnia.

Królestwo Ich Mości powrocili do zamku Sans-souci. Wrócił także do Berlina z Kolonii Prezes Ministrów Auerswald.

— Minister Arago złożył w tych dniachъ Prezesowi Ministrów protestacyą Francyi przeciwko rozpoczęciu kroków nieprzyjacielskich z Dania.

— Mówią o nowym Kongresie gabinetów, mającym się odbyć na wniosek Pruss, w celu zmienienia traktatów Wiedeńskich.

— Dnia 23 otworzony tu będzie głośny Kongress robotników, dziś zaś otwarty został Kongress demokratyczny monarchii Brandenburgskiej.

— Jenerał Willisen uwolniony został od dowództwa 11 brygady landwerów i przeznaczony, jako oficer armii, do szczególnych poruczeń w Ministerstwie spraw zagranicznych.

— Od początku zjawienia się u nas cholery, aż do dnia wczorajszego, zapadło na nią w ogóle 45 osob, z tych 33 umarło.

А В С Т Р И Я.

Віна, 16 Августа.

Въ австрійскомъ министерствѣ господствуетъ разногласіе относительно будущей участи Италіи. — Одна часть полагаетъ, что возвращенный страны олжны быть удержаны, во чтобы — то ни стало; другая опасается по сему поводу столкновения съ Франціею и хочет ограничиться исполненіемъ содержанія ронской рѣчи. Говорятъ, что это разногласіе причинитъ перемѣну министерства, и что графъ Стадіонъ вступитъ въ составъ новаго кабинета.

— Король Албертъ долженъ уплатить Австріи 28 милліоновъ за военныя издержки; до уплаты сей суммы, сардинская крѣпость Алессандрія, занята будетъ австрійскими войсками.

— Сегодня прибылъ сюда агентъ французскаго правительства, съ важными, какъ слышно, порученіями.

— Венеція, которая не хочетъ сдаться, имѣетъ быть строго блокируема.

— По полученнымъ извѣстіямъ изъ Болоньи, 8 го числа, генералъ-лейтенантъ Велденъ, надживъ на здѣшній городъ значительную контрибуцію, потребовалъ немедленной уплаты оной и прислалъ нѣсколькихъ заложниковъ. Жители взволнованные этимъ поступкомъ, взяли за оружіе и прогнали Австрійцевъ за городъ.

— Дѣла въ соседственномъ венгерскомъ королевствѣ идутъ такъ быстро, что можно скоро ожидать важной катастрофы, и если послѣ междоусобной войны не послѣдуетъ мира, то Венгрии угрожаетъ совершенное паденіе. Венгерское министерство настоятельно своимъ поведеніемъ вовсе не располагаетъ къ себѣ. Результаты новаго венгерскаго правительства во всемъ извѣстны: сѣботившія совершенно истреблены; венгерское дворянство, если бы пожелало уплатить свои долги, которыхъ не платитъ, обанкротилось бы; жатва пропадетъ на поляхъ, ибо недостаетъ рукъ для работы и денегъ для найма работниковъ. Междоусобная война вспыхнула и свирѣпствуетъ съ ожесточеніемъ. 30-го Іюля Венгерцы велѣли повѣсить двухъ инсурректоровъ: Майора Коитса и Странимировича, попавшихъ въ плѣнъ при Версечѣ. Опасаются, чтобы примѣръ сей не вызвалъ подражанія въ противной сторонѣ, относительно венгерскихъ плѣнниковъ.

— Портовой городъ Фіуме занятъ, по повелѣнію Исламича, кроматскими войсками; этия самыя Венгерцы преѣхали всякое сообщеніе съ моремъ.

— Венгерское министерство воспретило вывозъ серебряной монеты даже въ Австрію.

ВЕНГРИЯ. Пештъ, 6 Августа.

Въ сегодняшнемъ засѣданіи венгерскаго сейма, нашъ военный министръ объявилъ, что онъ призналъ необходимымъ отправиться лично на театръ военныхъ дѣйствій съ Кроатами, чтобы положить конецъ многимъ ложнымъ слухамъ, предпринять нужныя мѣры и представить палатѣ точное изображение тамошнихъ отношеній.

— Извѣстія съ театра военныхъ дѣйствій въ Банатѣ, постоянно неблагоприятны для Венгрии. Главнокомандующій венгерскою вооруженною силою, фельдмаршалъ-лейтенантъ Бехтольдъ, послѣ битвы съ Иллירійцами при Тельдварѣ, продолжавшейся почти четыре дни и кончившейся въ пользу Иллирійцевъ, призналъ необходимымъ оставить занимаемыя имъ позиціи и пропозвести отступленіе. Офіціальныя показанія потерь съ обѣихъ сторонъ весьма невѣроятны; такъ напримѣръ Венгерцы въ продолженіи четырехдневной битвы будто бы лишили всего 40 человекъ убитыми и 40 ранеными. Битву сію Иллирійцы празднуютъ торжественно какъ важную побѣду. Военныя силы ихъ, генералъ Бехтольдъ, полагаетъ, въ 23,000 человекъ. Карловицкій архіепископомъ, Іоузефъ Ралличъ, на пути изъ Аграма совершилъ торжественный въездъ въ Панчову, при чемъ, держа въ одной рукѣ крестъ а въ другой обнаруженный мечъ, вошелъ въ церковь и убѣждалъ народъ быть храбрымъ. Панчовскимъ комендантомъ былъ онъ принять со всеми почетомъ почестями. Архіепископъ привелъ въ лагерь, расположенный въ такъ называемыхъ римскихъ окопахъ, отрядъ конницы, въ полномъ вооруженіи, въ 2,000 чел. Неприятельскія укрѣпленія, важнѣйшіе стратегическіе пункты которыхъ устроены между болотами, генералъ Бехтольдъ почитаеъ весьма сильными.

А У С Т Р И Я.

Віеденъ, 16 сѣрpnia.

Въ Министерствѣ Австрійскомъ пануя одиначное зданія взглядомъ przyszlego losu Włoch. Jedna część sądzi, że odzyskany kraj powinien być za jakąkolwiek utrzymać; druga obawia się z tego powodu zawikłać z Francją i chce się ograniczyć na wypełnieniu umowy tronowej. Mówią, że ta różność zdań spowodzi zmianę ministerstwa, i że Hr. Stadion wejdzie do nowego gabinetu.

— Król Albert ma zapłacić Austrii 28 milionów kosztów wojennych i aż do zapłacenia tej summy, Alessandria, forteca Sardynska, zajęta będzie przez wojsko Austriackie.

— Dzisiaj przybył tu agent Rządu Francuzkiego, z ważnymi, jak słysząc, zleceniami.

— Wenecya, która się poddać nie chce, ma być ściśle blokowana.

— Według otrzymanych wiadomości z Bolonii z d. 8 sierpnia, Generał-Portucznik Welten nałożył wielką kontrybucyę na miasto, żądając natychmiast jej wypłaty i kilku zakładników, jako rekojmi. Lud oburzony temi postępowaniem, wziął się do broni i wojska Austriackie o dwie mil za miasto odległa. (Ob. Włochy).

— Sprawy w sąsiednim Królestwie Węgierskiem idą takim krokiem, iż wkrótce można oczekiwać wielkiej katastrofy, a jeżeli po wojnie domowej nie nastąpi przedko pokój, zupełny upadek czeka Węgry. Ministerstwo Węgierskie występuje z pogardą względem stosunków. Dotychczasowe owoce nowego rządu Węgierskiego nie są dla nikogo tajemnicą; własność całkiem jest zniszczoną; szlachta Węgierska, gdyby chciała dług swe płacić (ale ich nie płaci) zbankrutowałaby całkiem; ziemia psuje się na polach, bo nie ma rąk do pracy, ani pieniędzy w ręku właścicieli do najęcia robotnika. Wojna domowa wybuchła i sroży się z dzikością hord barbarzyńskich. Dnia 30 lipca kazali Węgrzy powiesić dwóch powstańców: Majora Koits i Stranimirowicza, którzy pod Wersecz dostali się do niewoli. Łękają się aby ten przykład nie wywołał następowania ze strony przeciwnej względem jeńców Węgierskich.

— Portowe miasto Fiume zostało znowa zajęte przez wojska kroatckie i zajęte przez wojska Węgroni odcieto wszelką komunikacyę z morzem.

— Ministerstwo Węgierskie zakazało wywozu srebrnych pieniędzy nawet do Austrii.

WĘGRY. Pesh, 6 sѣрpnia.

Na dzisiejszem posiedzeniu Sejmu Węgierskiego ożwiadczył nasz Minister wojny, że uznał potrzebę udać się osobiście na widawnie wojny z Kroatami, aby razpożyć koniec wielu ciezym pogłoskom, potrzebne przedsięwzięcie środki i udzielić Izbie wiarogodny obraz tancznzych stosunków.

— Wiadomości z teatru wojny w Banacie, ciągle niepomysłnie brzmiają dla Węgier. Naczelnny dowódca Węgierskiej sily zbrojnej, Felx Poncz. Bechtold, p. 4-r. dniowej prawie z Illyr. językami przy Tol war walec, która wypada na korzyść powstańców, uznał stosownem opuścić swą pozycyę i skutecznie odwrót. Urzędowe podania obustronnych strat są bardzo nieprawdaine, i tak naprzykład, Węgrzy w kalk. dniowej potyczce mieli tylko mieć 40 zabitych i 14 rannych. Bitwę tę uroczyscie obchodzą Illyrzyjczy jako wielkie zwycięztwo. Cała zaś ich silę bojowā podaje Generał Bechtold, w swym ostatnim raporcie, na 23,000 ludzi. Arcybiskup z Karłowacz, Józef Rajaczcz, jadąc z Agramu, uroczyscie wjeżdżał do Panczowy, gdzie trzymając w jednej ręce krzyż, a w drugiej goły miecz, wszedł do kościoła, i napominał lud do wytrwalosci w boju. Komendant Panczowy przyjął go ze wszystkimi honorami wojskowymi. Tenże Arcybiskup 2,000 kompletnie uzbrojonych jezdźców przyprowadził do obozu powstańców w tak nazwanych Rzymskich okopach. Nieprzyjacielskie czaplowania, których najwazniejsze strategiczne punkta pozakladane są między Mt.ami, uważa Generał Bechtold za bardzo obronne.

Аграмъ, (въ Кроацию), 12 Августа.

Здѣсь готовятся важныя событія. Всѣ регулярныя войска Кроации, числомъ 18,000 чел., слѣдуютъ къ границѣ. Вообще въ кроатской арміи считается до 80 или 90 тысячъ человекъ, готовыхъ сразиться съ Венгерцами. Въ послѣдней прокламаціи Кроатскій Банъ объявляетъ, что идетъ сражаться за права австрійской короны и націи.

— Съ кроатской границы сообщаютъ, что Теллашичъ предпринялъ путешествіе для обозрѣнія всѣхъ банатскихъ и карльштадтскихъ округовъ, которое будетъ простирается до Далмаціи и турецкой кордонной границы. До своего выѣзда отправилъ онъ къ Радецкому представленіе, чтобы онъ по поводу послѣдовавшаго уже завоеванія Милана и всей Ломбардіи, отослалъ въ Кроацию 5 или 6 невужныхъ уже пограничныхъ полковъ.

Ф Р А Н Ц І Я.

Парижъ, 16 Августа.

Въ *La Patrie* напечатано: „Въ собраніи извѣстнаго числа представителей, въ которомъ находился также и генераль Кавеньякъ, дѣйствительно было определено, чтобы въ засѣданіи національнаго собранія 12 числа предложено было понудительное очередное занятіе, то есть оставлены всѣ дальнѣйшія пренія по предмету слѣдствій о событіяхъ въ Маѣ и Іюнь. Генераль Кавеньякъ самъ хотѣлъ было предложить это, но въ слѣдствіе сдѣланныхъ ему потомъ представлений, оставилъ сіе намѣреніе.

— Правительство получило отъ генерала Оупка оффиціальное извѣстіе изъ Константинополя о признаніи французской республики Оттоманскою портою.

— Переговоры объ успокоеніи Италіи продолжаютъ; не смотря на то, войска, составляющія алпійскую армію, получили приказаніе двинуться къ границамъ Савои, но не переходить за черту.

— На прошедшей недѣлѣ отплылъ изъ Марсели въ Геную первый отрядъ италійскихъ волонтеровъ, на правительственномъ пароходѣ *Scamandre*.

— Вчера предприняты значительныя военныя мѣры, но неизвѣстно по какому поводу.

— Въ Парижѣ носятъ слухъ (пишутъ въ *Presse*), что генераль Кавеньякъ, утомленный множествомъ дѣлъ, объявилъ своимъ друзьямъ, что онъ намѣренъ, въ концѣ Августа, сложить званіе начальника Исполнительной Власти.

— Генераль Кавеньякъ, родился въ 1802 году; онъ сынъ члена народнаго конвента. Журналистъ Кавеньякъ, принадлежавшій къ числу знатнѣйшихъ членовъ бывшей республиканской оппозиціонной партіи, братъ генерала. Въ 1827 году поступилъ онъ на службу во второй инженерный полкъ поручикомъ, находился въ греческой экспедиціи и произведенъ въ капитанъ; въ 1832 году, бывъ посланъ въ Алжирію, обратилъ на себя вниманіе тогдашняго генераль-губернатора маршала Клозеля. Во время превыванія герцога Омальскаго, произведенъ въ генераль-майоры; а послѣ Февральскихъ событій въ генераль-лейтенанты, съ назначеніемъ алжирскимъ губернаторомъ. Вскорѣ потомъ предложена ему была должность военнаго министра, которую, послѣ двукратнаго отказа, наконецъ онъ принялъ. Во время Іюньскихъ смутеній, назначенъ былъ главнокомандующимъ войсками, а вслѣдъ за симъ предсѣдателемъ совѣта министровъ.

17 Августа.

Національное собраніе разсматривало вчера и третьяго дня проектъ закона о желѣзной дорогѣ, изъ Парижа въ Лионъ; за симъ президентъ сообщилъ палатѣ, что первый томъ слѣдственнаго дѣла о майскихъ и іюньскихъ смутеніяхъ, розданъ будетъ завтра, второй послѣ завтра, а третій черезъ нѣсколько дней.

— О предположенныхъ третьяго дня смутеніяхъ, въ *Constitutionnel* пишутъ, что это движеніе должно было происходить въ пользу Италіи, которое, по примѣру движенія 15 Мая, имѣло быть лишь видомъ новаго покушенія. Воскличаніе: „да здравствуетъ Генрихъ V!“ или: „да здравствуетъ принцъ Лудвигъ Наполеонъ!“ должно было начать это движеніе. Нѣкоторые думали дѣйствовать въ пользу общей амнистіи для Іюньскихъ преступниковъ, другіе же въ пользу системы Прудона, который впрочемъ не имѣетъ никакой системы. Предусмотрительность правительства уничтожила эти намѣренія.

Аграмъ (въ Кроации), 12 сѣрпня.

Ожесточеныя великихъ wypadkѡw. Wszystkie regularne полки Кроатские, liczące 18.000 głów, spieszą ku granicom. Ban liczy 80 do 90.000 wojska i z tą siłą ma uderzyć na Węgrów. W ostatniej odezwie ogłosił, że idzie walczyć za swobodę korony Austriackiej i ludu.

— Z nad granicy Kroackiej donoszą, że Jellaczyc przedsięwziął podróż inspekcyjną do Banackich i Karlsztadzkich obwodów, która rozciągać się będzie aż do Dalmacyi i Turreckiej linii kordonowej. Przed wyjazdem swoim posłał do Feldm. Radeckiego przedstawienie, aby z powodu nastąpnego już podbicia Medyolanu i całej Lombardyi, odesłał do Kroacyi 5 czy 6 niepotrzebnych już sobie полковъ пограничныхъ.

F R A N C Y J A.

Paryż, 16 сѣрпня.

W *La Patrie* czytamy: „Na zgromadzeniu pewnej liczby Reprezentantów, na którym znajdował się Jen. Cavaignac, postanowiono było rzeczywiście, aby na posiedzeniu Zgromadzenia Narodowego d. 12, zaproponować motywowany porządek dzienny, to jest zaniechać wszelkich dalszych rozpraw w przedmiocie śledztwa wypadków w Maju i Czerwcu. Jen. Cavaignac podjął się być sam uczynić ten wniosek, atoli w skutku uwag, które mu potem uczyniono, zaniechał tego zamiaru.

— Rząd otrzymał miał od Jenerała Aupick urzędową wiadomość z Konstantynopola, o uznaniu Rzeczypospolitej Francuzkiej przez Portę Otomańską.

— Mimo trwających układowъ o pokój we Włoszech, wydano rozkaz dywizjom, składającym armię Alpejską, udać się ku granicom Sabaudyi, ale ich bynajmniej nie przekraczać.

— W przeszłym tygodniu odплыł z Marsylii do Genui pierwszy oddział ochotników Włoskich, na parostatku rządowym *Scamandre*.

— Dnia wczorajszego przedsięwzięte były w Paryżu znaczne środki wojskowe, ale nie wiadomo z jakich powodów.

— Z dz. *Presse*: W Paryżu szerzy się pogłoska, że Jenerał Cavaignac, przywołany brzemieniem swego urzędu, oświadczył przyjaciółom swoim, iż ma zamiar, przy końcu Sierpnia, złożyć dostojność Naczelnika Władzy Wykonawczej.

— Jenerał Cavaignac urodził się 1802 roku i jest synem członka Konwencyi Narodowej. Dziennikarz Cavaignac, jeden z najznakomitszych członków byłej opozycyi republikańskiej, jest jego bratem. W r. 1827, wszedł a'lo Porucznik do drugiego полку inżynierów, odbył wyprawę do Grecyi, skąd wrócił kapitanem. W roku 1832, wystąpił do Algieryi, pozyskał ufnosć ówczasowego Gubernatora, Marszałka Clauzel. Za Gubernatorstwa Xięcia Aumale został Jenerał-Majorem; po rewolucyi Lutowej mianowany został Jenerał-Porucznikiem i Gubernatorem Algieryi; wkrótce potem ofiarowano mu ministerstwo wojny, które, po dwukrotném odmówieniu, przyjął nakoniec. Podczas rozruchów Czerwcowych, obrany, jak wiadomo, naczelnym wodzem, otrzymał następnie Prezesostwo Rady Ministrów.

Dnia 17 сѣрпня.

Zgromadzenie Narodowe zajmowało się wczoraj i onegdaj rozbiorem projektu do prawa o drodze żelaznej z Paryża do Lyonu; następnie, Prezes zawiadomił je, że pierwszy tom aktów Kommissyi śledczej, w przedmiocie zamachów majowych i czerwcowych, rozdany będzie jutro, drugi pojutrze, a trzeci za dni kilka.

— O przewidywanych onegdaj rozruchach, *Constitutionnel* pisze, iż miała być uczyniona demonstracya na korzyść Włoch, która, podobnie jak demonstracya d. 15 maja, miała służyć za płaszczyk nowego zamachu. Okrzyk: „Niech żyje Henryk V!“ lub: „Niech żyje Xiąże Lудwигъ Napoleon!“ miał się dać słyszeć. Inni zamierzali wystąpić na korzyść ogólnej amnestyi dla powstańców czerwcowych; jeszcze inni za systemem Proudhona, który z resztą żadnego nie ma systemu. Ostrożność rządu zniweczyła te plany.

— Въ газ. *Estafette* утврждаютъ, что число заговорщиковъ было весьма незначительно. Некоторое число рьянѣйшихъ людей, вооруженныхъ съ ногъ до головы, предполагало вернуться въ національное собраніе, чтобы увлечь генерала Кавеньяка.

— Въ *Spectateur republicain*, почитаемомъ органомъ ген. Кавеньяка, пишутъ: мы слышали, какъ нѣкоторые представители, прошедшее которыхъ свидѣтельству въ пользу ихъ расположенія къ легитимистскимъ идеямъ, горько жаловались вчера на излишество военныхъ предосторожностей. Но если бы ген. Кавеньякъ допустилъ напасть на себя внезапно, по примѣру исполнительнаго комиссія 15-го Мая, какія посыпались бы на него осужденія! Ведемъ тѣмъ, коимъ не ирывается военныя мѣры предосторожности, мы отаѣчаемъ: предосторожность есть мать благоразумія.

— Вчерашній вечеръ миновалъ спокойно, хотя правительство опасалось смутеній.

— Въ газ. *Lampion* пишутъ: „Парижъ остался спокоенъ, и пробудеть въ такомъ состояннн до тѣхъ поръ, пока голодъ не вытѣснитъ его на улицы.“

— Въ четырехъ военныхъ комиссіяхъ разсмотрѣны дѣла 4,000 обвиненныхъ въ Ионскомъ мятежѣ; изъ нихъ 150 чел. отданы подъ военный судъ, 170 приговорены къ ссылкѣ, а 2,000 выпущены покаместъ на волю.

— 15 го Августа, въ день рожденія Наполеона, ветераны, въ своихъ мундирахъ, отправились къ монументу, на Вандомскую площадь и въ церковь дома Инвалидовъ, и украсили оба эти памятника вѣнками.

— Промение противъ Іезуитовъ вызвало въ комитетѣ просвѣщенія жаркія пренія. Г. Саррю докладчикъ, предлагалъ, чтобы оно передано было министру внутреннихъ дѣлъ, съ тѣмъ, чтобы онъ рѣшительно объявилъ себя противъ существованія во Франціи Іезуитовъ. Г. Керде, преимущественно же Г. Монталамберъ возстали съ жаромъ противъ сего, причемъ послѣдній воскликнулъ: „Если такъ, то и я Іезуитъ, и почитаю за честь защищать сіе общество.“

— Городъ Парижъ, для улучшенія состояннн своихъ финансовъ возстановить уничтоженный временнымъ правительствомъ сборъ съ убогъ скота, который, для потребителей оказался бесполезнымъ. Такимъ образомъ обезпечить для себя 6 милліоновъ франковъ ежегоднаго дохода.

— Министръ юстиціи намѣренъ предложить проектъ объ опредѣленнн налога на предметы великолѣпія и роскоши.

— Извѣстія изъ Орана сообщаютъ, что положеніе Мароккской имперіи весьма опасно. Чужестранные агенты подстрекаютъ фанатическое народонаселеніе, а Императоръ слишкомъ слабъ и не можетъ удержать въ повиновеннн своихъ подданныхъ; говоритъ уже онъ согласился объявить Франціи войну. Уидскій Кандъ возмущаетъ пограничныя алжирскія племена, обѣщая имъ помощь съ своей стороны.

— Абд-эль-Кадеръ, при настоящихъ важныхъ французскихъ событіяхъ, почти совершенно забытый, содержится по прежнему въ замкѣ Но, и страдаетъ ревматизмомъ въ слѣдствіе понесенныхъ имъ трудовъ при послѣднихъ походахъ. Въ комнатѣ своей онъ соблюдаетъ строжайшую опрятность и бережливость, такъ что даже не куритъ табаку. Братъ и сыновья его ежедневно посѣщаютъ тамъ казенную конюшню, и рады, что подаренный Эмиромъ Королю конь называется Абд-эль-Кадеромъ.

19 Августа.

Сегодня по утру, маркизъ Норманби представилъ генералу Кавеньяку вѣрительныя свои грамоты, по званію чрезвычайнаго посланника съ особымъ порученіемъ при французской республикѣ.

— Вчера національное собраніе занималось разсмотрѣніемъ проекта постановленія о купеческихъ сдѣлкахъ. Потомъ министръ внутреннихъ дѣлъ, Г. Сенаръ, предложилъ проектъ постановленія о тюремныхъ работахъ, и наконецъ президентъ Маррастъ, объявилъ собранію, что завтра оканчивается срокъ его службы и предложилъ приступить къ избранію новаго президента.

— Въ національномъ собраніи былъ сегодня сѣмьмѣсячный выборъ. Г. Маррастъ оставленъ президентомъ большинствомъ 611 гол. изъ 708.

— Исполнительная власть назначила временный совѣтъ, для рѣшенія важнѣйшихъ дѣлъ въ продолженіе Сентября и Октября мѣсяцовъ. Совѣтъ сей будетъ

— Wedlwg dz. *Estafette*, liczba spiskowych była bardzo ograniczona. Pewna liczba determinowanych ludzi, od stóp do głów uzbrojona, miała się wedrzeć do Zgromadzenia Narodowego, aby wprowadzić Jenerała Cavaignac.

— *Spectateur republicain*, uważany za organ Jenerała Cavaignac, mówi: „Slyszeliśmy wprawdzie, jak pewni Reprezentanci, których przeszłość nie jest bynajmniej nieprzyjazną dla legitymicznych idei, gorzko narzekali wczoraj na zbytęk wojskowych środków i t. p. Ale gdyby Jenerał Cavaignac dał się tak podejść znieścack, jak Kommissya Wykonawcza w d. 15 maja, z jakimież nie wystapionoby naganami! Odpowiadamy wszystkim tym, którzy się dziwią wojskowym środkom: ostrożność jest matką bezpieczeństwa.“

— Wiecezór wczorajszy, w którym rząd także obawiał się rozruchów, przeszedł najspokojniej.

— Dziennik *Lampion* mówi: „Paryż pozostał spokojny i będzie nim dopóty, dopóki głód nie wypędzi go na ulicę.“

— Cztery Kommissye wojskowe odsądziły sprawy 4 000 jeńców; 150 oddały pod sąd wojenny, 1,700 skazały na wygnanie, a 2,000, po części tymczasowie, wypuściły na wolność.

— Dnia 15-go sierpnia, jako w rocznicę urodzin Napoleona, weterani, przyodziani w dawne mundury, udali się do jego posągu na placu Vendome i do k. ścioła Inwalidów, i oba te pomniki ozdobili nieśmiertelnikami.

— Petycyя przeciw Jezuitom wywołała w Komitecie oświecenia gwałtowne rozprawy. P. Sarrut, sprawozdawca, wniósł o przekazanie tęj petycyi Ministrowi spraw wewnętrznych, z wezwaniem, iżby ten w ogólności przeciw istnieniu Jezuitorów we Francyi się oświadczył. P. Kerdet, a mianowicie P. Montalembert, powstali z gwałtownością przeciw temu zdaniu, i ostatni zawołał: „Jeśli tak, więc i ja jestem Jezuitor, i mam sobie za zaszczyt bronić to towarzystwo.“

— Miasto Paryż, dla polepszenia stanu swoich finansów, powróci znieściony przez Rząd tymczasowy podatek od rzezi, który dla konsumentów okazał się bezużytecznym; tym sposobem zapewni sobie 6 milionów franków rocznego dochodu.

— Minister sprawiedliwości ma wnieść projekt zaprowadzenia podatku od okazałości i zbytęku.

— Wiadomości z Oranu donoszą, że stan Cesarstwa Marokańskiego jest bardzo zatrważający. Obcy ajenci podburzają fanatyczną ludność, a Cesarz, za słaby do utrzymania na wodzy poddanych swoich, miał się już jakoby dać skłonić do wypowiedzenia wojny Francyi. Kaid Uszdy podburza pograniczne pokolenia Algierskie przyrzekając im pomoc z swęj strony.

— Abd-el-Kader prawie całkiem zapomniany przy terazniejszych wypadkach we Francyi, siedzi jak przedtem w zamku Pau, i cierpi na reumatyzm, skutkiem tylu wysilen przy ostatnich pochodach. W więzieniu swem zachowuje największe ochędnostwo i wstrzemięźliwość, tak, że nawet nie pali tytoniu. Brat i synowie jego chodzą codzień oglądac stajnię rządową w Pau, i cieszą się, że kon ofiarowany dawniej przez Emira nazywa się Abd-el-Kader.

Dnia 19 sierpnia.

Dzisiaj przed południem, Margr. Normanby złożył Jenerałowi Cavaignac uwierzytelniające go pismo, w charakterze nadzwyczajnego Posła Angielskiego, w szczególnem poleceniu przy Rzeczypospolitej Francuzkiej.

— Na wczorajszem posiedzeniu Zgromadzenia Narodowego zajmowano się z porządku dziennego projektem do prawa o dobrowolnych układcach kupieckich, poczem Minister spraw wewnętrznych, P. Senard, złożył projekt o reorganizacyi prac w więzieniach. Prezes, P. Marrast, oświadczył, że w dniu jutrzejszym kończy się jego urzędowanie, zawięzwał zatem Reprezentantów do wyboru nowego Prezesa.

— Zgromadzenie Narodowe odbywało dzisiaj swoje miesięczne wybory. P. Marrast utrzymał się przy Prezesostwie większością 611 głosów z 708.

— Władza Wykonawcza mianowała tymczasową Radę Stanu, która najwazniejsze interesa ma załatwiać w miesiącach: wrzeźniu i październiku. Rzeczona rada składa

состоять изъ 26-ти членовъ, подъ предѣлательствомъ генерала Превала.

— Главный штабъ Парижской національной гвардіи упраздненъ; ген. Кавеньякъ будетъ самъ назначать командировъ легионовъ.

— По дорогѣ ведущей въ Италію безпрестанно протѣкаютъ курьеры. Вчера вечеромъ разнеслись слухи, что Король Карлъ Альбертъ отрекся отъ престола, въ пользу своего 26-ти лѣтняго сына, герцога Савойскаго, по поводу, что ни одинъ изъ министровъ не хотѣлъ подписать перемирія и что нельзя было образовать новаго состава кабинета. Войска преданы герцогу Савойскому.

— Въ *La Presse* напечатано: „Сардинскій посланникъ, Г. Бриньоль-Саль объявилъ г-ну Бастиду, что сардинское министерство протестовало противъ перемирія, основаніе котораго было тогда обнародовано. Если извѣстіе это будетъ подтверждено, то оно весьма важно, преимущественно въ связи съ недоразумѣніями въ Генуѣ, гдѣ правительство все болѣе и болѣе становится неприязненнымъ въ отношеніи къ Королю. Сіе новое обстоятельство подало вѣрно поводъ къ носящейся молвъ относительно абдикаціи Короля Карла Альберта въ пользу своего сына.“

— Патеръ Орланди, личный другъ и совѣтникъ Папы, прибылъ сюда по особому порученію.

— Въ *Messenger* сообщаютъ за достоверное, что Австрійскій Императоръ принялъ посредничество Англии и Франціи по Италійскимъ дѣламъ. Говорятъ, что переговоры по сему предмету предложены въ Римѣ, но, какъ кажется, будутъ происходить въ Греноблѣ.

— Въ *Courrier Français* пишутъ слѣдующее: „Не подлежитъ сомнѣнію, что Австрія, не смотря на одержанныя побѣды, уступить Ломбардію, оставя за собою Венеціанскую провинцію, по съ условіемъ, чтобы Ломбардія не была присоединяема къ Сардиніи, и чтобы сама заплатила причитающейся государственной долгъ. При семъ Австрія требуетъ, чтобы, въ вознагражденіе Короля Неаполитанскаго, сохранившаго нейтралитетъ съ такою опасностію, второму сыну его отдана была Сицилія, признавъ ея независимость.“

— Получивъ извѣстіе, что Венеція отвергаетъ перемиріе, и что сардинская эскадра, блокировавшая донынѣ Триестъ и берега Венеціи, намѣрена отплыть, исполнителная власть предписала французскому флоту на средиземномъ морѣ, занять постъ при Венеціи и Триестѣ.

Италія.

Римъ, 3 Августа.

Министерство Маміани наконецъ пало. Какъ только Г. Росси отказался отъ образованія новаго кабинета, Г. Маміани объявилъ въ палатѣ, 29 Іюля, что Папа разрѣшилъ ему остаться снова у кормила правленія и употребить все мѣры для государственной защиты, включая сюда и заключеніе наступательнаго и оборонительнаго союза съ Королемъ Карломъ Альбертомъ. Между тѣмъ послѣднее никогда не было въ виду у Папы, который по поводу вторженія Австрійцевъ въ Феррару, предоставилъ только министерству употребить все мѣры, нужныя для защиты страны. Въ слѣдствіе сего новаго недоразумѣнія, министерство Маміани подало въ отставку и произошли новыя смѣтенія въ Римѣ. (См. ниже). Въ Папскомъ Бреве, изданномъ сегодня, объявлено, что б. Пролетаръ въ Урбино и Пезаро, графъ Олоардо, Фаббри получилъ приглашеніе составить новый кабинетъ, на которое и изъявилъ согласіе.

— Въ томъ же бреве сказано слѣдующее: „Мы непременно хотимъ защищать наши предѣлы, какъ уже неоднократно было это объявлено нами. Но, къ несчастью, слишкомъ достоверно то, что во все времена и при всехъ правительствахъ, враги благословія и общественаго спокойствія всегда пользовались въшнейю безопасностію. Да сохранить Богъ Италію, церковную область и городъ Римъ. Хотя донынѣ не одно бѣдствіе опечалило столицу католическаго мира, однако мы уповаемъ на молитву церкви, что Богъ исполнитъ благословленіе благомыслящимъ.“

Палата депутатовъ, которой президентъ Серени, по поводу нанесеннаго оскорбленія народомъ 1 Августа, подалъ въ отставку, утвердила, вмѣстѣ съ первою палатою, адресъ ко всемъ италійскимъ парламентамъ, на счетъ предпріятія совокупныхъ мѣръ въ

сѣ зъ 26 члѣнковъ, а ея Презесемъ jest Jeneralъ dywizyi Préal.

— Штабъ Jeneralny гвардыи народowej miasta Paryжа jest rozwiązany; Jeneralъ Cavaignac sam bezpośrednio od-tądъ mianować będzie dowódców legij, którzy dotądъ byli obieralni.

— Goście wiodący do Włoch, okryty jest gońcami. Wczoraj, wieczoremъ, rozeszła się pogłoska, że Królъ Karol Albert złożył koronę na rzeczъ swego 26-letniego сына, Xięcia Sabaudyi, z powodu, że żadenъ Minister nie chciałъ podpisać zawieszenia broni, tudzież, że nie można było utworzyć nowego gabinetu. Xiążę Sabaudyi jest bardzo kochany od wojska.

— W *La Presse* czytamy: „Poseł Sardynski, P. Brignoles Sale, miałъ oświadczyć P. Bastide, że ministerstwo Sardynskie protestowało przeciwъ zawieszeniu broni, którego osnowa ogłoszoną została. Jeżeli się ta wiadomość potwierdzi, jest bardzo ważną, mianowicie w związku z zajściami w Genui, gdzie rządъ miejscowy z każdymъ dniemъ przybiera nieprzyjaźniejszy charakterъ przeciwъ wszystkiemu co otacza Króla. To nowe zawikłanie dało zapewne powódъ do obiegującej wieści, o abdykacyi Króla Karola Alberta, na rzeczъ swego сына.“

— Xiądzъ Orlandi, osobisty przyjaciel i doradca Ojca św., przybył tu w szczególnymъ posłannictwie.

— *Messenger* donosi za rzeczъ pewną, że Cesarzъ Austriacki przyjąłъ pośrednictwo Francyi i Anglii w sprawie Włoskiej. Rzymъ ma być proponowany na miejsce naradъ w tymъ przedmiocie, zdaje się atoli, że te odbędą się w Grenobli.

— Czytamy w *Ku y rze-Francuzkimъ*: „Zdaje się być rzeczą pewną, że Austriya, pomimo odniesionychъ zwycięstwъ, odda Lombardyę a zatrzyma tylko prowincyę Wenecką; kładzie zaś tylko dwa warunki: aby Lombardyя nie była połączoną z Państwami Sardynskimi, tudzież, aby sama spłaciła swój długъ narodowy. Żąda przytѣm, а wynagradzającъ neutralnośćъ Króla Neapolitańskiego, z takъ wielkiemъ niebezpieczeństwemъ zachowywaną, oddano drugiemu synowi jego Sycylię, z uznaniemъ jejъ niepodległości.“

— Na wiadomość, że Wenecyя nie chce przyjąćъ zawieszenia broni, i że Sardynska eskadra, która dotądъ blokowała Tryestъ i przystępy Wenecyi, ma się oddalić, Władza Wykonawcza dała rozkazъ flocie Francuzkiej na morzu Śródziemnemъ, aby zajęła stanowisko przy Wenecyi i Tryeście.

Włосsнy.

Rzymъ, 3 sierpnia.

Министерство Маміаніево упало наконецъ естатеchnie. По нехыленіи сѣ P. Rossi od utworzenia nowego gabinetu, P. Mamiani oświadczyłъ w Izbie, d. 29 lipca, iż Papieżъ upoważniłъ go do pozostania nadal przy sterze rządu i do użycia wszelkichъ środkówъ obrony krajowej, liczącъ w to i zawarcie odpornego i zaczepnego przyмирzenia z Królemъ Karolemъ-Albertem. Tymczasemъ to ostatnie nie było bynajmniej w myśli Papieża, który istotnie, z powodu wkroczenia Austriakówъ do Ferrary, poleciłъ byłъ Ministerstwu użyć wszelkichъ środkówъ, mogącychъ służyćъ do obrony kraju. Skutkiemъ tego nowego nieporozумienia, Ministerstwo Mamіаніево podało сѣ znówъ do dyniissy, i zaszyło nowe zaburzenia w Rzymie. (Obъ nъżе). Breve Papieżskie z daty dzisiejszej obwieszcza, iż Hr. Odoardo Fabbri, były Prolegatъ w Urbino i Pesaro, wezwany zostałъ do utworzenia gabinetu, i że takowe polecenie przyjąłъ.

— W tѣmъ же breve czytamy co następuje: „Wola naszą niezmienną jest, bronić naszychъ granic, jakieśmy to już nierazъ oświadczyli. Niestety, zbytъ wielką jestъ prawdą, że po wszystkie czasy i podъ wszystkimi rządami, nieprzyjaciele porządku i publicznejъ spokojności korzystali zawsze zъ zewnętrznego niebezpieczeństwa, dla zakłócenia ichъ wewnątrz. Niechъ Bógъ zachowa Włochy, Państwo Kościelne i miasto Rzymъ. Lubo dotychczasъ nie jedna świętokradca zniwaga zasmuciła stolicę światą katolickiego, nie mniej jednakże liczymy na prośby Kościóła, że Bógъ zesła błogosławieństwo o swoje na dobrychъ.“

Izba Deputowanych, której Prezydentъ, Sereni, z powodu doznanej od ludu, dnia 1 sierpnia, obelgi podałъ сѣ do dymissy, uchwalila, łącznie z Izbą piérwszą, adresъ do wszystkichъ Parlamentówъ Włoskichъ, о przedsięwzięciu wspólnychъ środkówъ dla utrzymania niepodległości Włо-

пользу независимости Италіи; сверхъ сего опредѣлила также вооружить 12,000 чел. подвижной національной гвардіи, пригласить въ военную службу волонтеровъ и принять подъ панскія знамена 12,000 чел. чужестранныхъ войскъ.

— Въ Парижской газетѣ *L'Union* помѣщена статья изъ Рима отъ 3 Августа: „Положеніе Рима день отъ дня становится печальнѣе и опаснѣе. Со времени возвращенія пяти сотъ человекъ 1-го римскаго легіона, который подвергся подстыдной капитуляціи въ Виченцѣ, и которому однако же, вопреки всѣмъ политическимъ о справедливости, сдѣдали торжественную встрѣчу, мы находимся подъ владычествомъ солдатъ, и еще какихъ солдатъ! Они теперь столь же горды и дерзки, какъ были малодушны предъ неприятелемъ. Тотчасъ по прибытіи своемъ въ Римъ они вопреки повелѣніямъ начальства заняли самовольно бывшую Іезуитскую коллегію, на квартиры для себя, и расположились въ ней какъ въ казармахъ, выгнавъ всѣхъ жителей. Со времени ихъ возвращенія, умерщвлены двѣ духовныя особы, нѣсколько человекъ подверглись побоямъ, и одинъ епископъ, который внушилъ бы уваженіе дикарямъ, былъ публично оскорбленъ на улицѣ Корсо. Между тѣмъ событія въ Ломбардіи сдѣлали здѣшнее положеніе дѣлъ еще болѣе затруднительнымъ. Первые пораженія Карла Альберта представлены были здѣсь въ видѣ побѣды. Въ полночь герои овладѣли всѣми колокольнями и начали звонить, сопровождая звонъ ружейными выстрѣлами и фейерверочными шухами. Когда же узнали о пораженіи Пьемонтцевъ, вынудили у палаты адресъ, требующій согласія Папы на войну; въ ожиданіи же отвѣта Папы, и впрямую, чтобы испугать его, шайка извѣстнаго Чичероаккіо расположилась на площади Монте-Кавалло, и когда депутація палаты возвратившись отъ Его Святейшества, объявила его отвѣтъ, согласный съ высказаннымъ столько разъ образомъ мыслей на счетъ войны, котораго никакія крики и угрозы возбужденныхъ скопищъ нисколько не успѣли поколебать; тѣ же самыя толпы разбѣжались по улицамъ восклицая: „давай кардиналовъ!“ и даже „давай Папу.“ — Не одинъ, принимающій вещи поверхностно, могъ бы полагать, что поводомъ этихъ неистовыхъ изступленій дѣйствительно пламенный патриотизмъ или пристрастный военный восторгъ, которому Пій IX препятствуетъ развиваться и дѣйствовать. Но Пій IX объявилъ съ самаго начала, что хотя не хочетъ и не можетъ, по званію Папы, объявлять войны сынамъ общей церкви; но по званію свѣтскаго монарха, не хочетъ также и не можетъ воспрепятствовать своимъ подданнымъ, принимать добровольное участіе въ войнѣ Италіи противъ Австріи; и сверхъ того волонтерамъ, отправившимся на оную, дозволяетъ доставлять все необходимое на счетъ государственной казны. Но какія же были дѣянія тѣхъ героев, кои по примѣру древнихъ крестоносцевъ, украсивъ грудь свою крестомъ, присвоили себѣ даже ихъ наименованіе? Часть ихъ спаслась постыднымъ бѣгствомъ при первой встрѣчѣ съ Австріяками въ Маѣ, а остальные сдались на капитуляцію въ Виченцѣ! Здѣсь въ Римѣ два уже мѣсяца какъ выставлена публично въ Капитоліи книга для записки новыхъ волонтеровъ, въ которую донынѣ не вписалось и десяти человекъ! И однако же война служитъ предлогомъ всѣмъ этимъ покушеніямъ и волненіямъ, которыя столько уже времени возмущаютъ спокойствіе Рима, и легко угада въ какъ извѣтъ отеческое сердце Папы.“

— Здѣсь умерщвлена духовная особа о которой вышеупомянуто; это Ке. Кемме; есть редактор издаваемого здѣсь журнала *Cassandrino*, который колкими выходками возбудилъ противъ себя многихъ, и за нѣсколько предъ симъ дней въ одной изъ статей сохъ издѣвался надъ извѣстнымъ любимцемъ народа, Чичероаккіо, послѣ чего на другой день получалъ нѣсколько писемъ съ угрозами. Умерщвленный былъ истинно преданъ Папѣ, и имъ то написана была брошюра, главнѣе: „*Tutti hanno ragione Pio IX solo ha torto.*“ (Всѣ правы, одинъ только Пій IX виноватъ). Сочинитель съ прописаннымъ остроуміемъ приводитъ въ ней всѣ упреки, которые дѣлаемы были со всѣхъ сторонъ Папѣ, и потомъ, какъ бы для подтвержденія ихъ, приводитъ и объяснилъ обстоятельства и факты, опровергающія неосновательность всѣхъ этихъ упрековъ.

скіи; надто постановила также умобилизовать 12,000 гвардыи народовой, везуче охотниковъ до службы, и пріяяе под choragwie Papiezkie 12,000 wojska obcego.

— Въ Парижскомъ дневникѣ *L'Union* пишутъ изъ Рима под д. 3 сѣрпня. „Положеніе Рима здня на дзѣнь staje się oplakańsze i niebezpieczniejsze. Od czasu powrotu 500 ludzi pierwszj Legii Rzymi kiej, która przyjdła hanciebną kapitulacyą w Vicenzy, a której mimo to jednak, wbrew wszelkimъ pojęciomъ o sprawiedliwości, wyprawiono tu uroczyste i można rzecz tryumfalne przyjęcie; od tego m. wie czasu, znajdujemy się tu pod władzą żołdactwa, i jakiegoż jeszcze żołdactwa! Hardość ich i zuchwałość obecna, m. że się chyba porównać z niekzemnościami i trwogą przed nieprzyjacielem. Zaledwie przybyli do Rzymu, wnet nie tylko bez pozwolenia, lecz owszemъ wbrew rozkazomъ zwierzchności, zajęli samowolnie byle Kollegiumъ Jezuitckie, na kwatery dla siebie, i rozgościł się w niemъ jak w koczarach, wypędziwszy wszystkich mieszkańców. Od czasu ich powrotu, dwie osoby duchowne zamordowane zostały na ulicach, wielu ludzi uległo pobicciu, a jeden Biskup, któryby nawet u dzikichъ zjednałъ cześć ku sobie, został publicznie zelżony na ulicy *Corso*. Tymczasemъ wypadki w Lombardyi pogorszyły jeszcze, jeśli można było pogorszyć, stan rzeczy. Pierwsze klęski Karola-Alberta, wystawione tu były jako zwycięstwa. Biorąc zład pochoptutejsi bohaterowie, wdarli się o północy na wszystkie dzwonice i uderzyli we dzwoony, wtórującъ imъ wystrzałami z broni ręcznej, albo ciskaniemъ petardъ na ulicach. Gdy zaś nazajutrz, d. 1 sѣрпня, dowiedzieli się o prawdziwymъ stanie rzeczy, i o odwrocie Pjemontczyków, wymusili od Izby adres do Papieża, wzywający go do wypowiedzenia wojny; w oczekiwaniu zaś na odpowiedź Ojca św., i zapewne aby go ustraszyc, tłumy gł. sьnego Uiceroacchio rozłożyły się na Monte Cavallo, i gdy nazajutrz deputacya Izby, wróciwszy od Papieża, obwieściła jego odpowiedź, zgodną z całemъ jego postępowaniemъ objawionymъ porywczo sposobemъ myślenia w przedmiocie wojny, którego żadne hasła i groźby niesfornychъ tłumów, bynajmniej zachwiać nie zdaly; też same tłumy rozbiegły się po ulicachъ wołając: „przez z Kardynałami!“ i nawet, „przez z Papieżemъ.“ — Nie jeden powierzchownie rzeczy biorący mógłby sądzić, że powodemъ tychъ dzikichъ uniesień, jest rzeczywiscie gorący patryotyzmъ lub namiętły zapal wojenny, któremu Pius IX rozwijać się i działać przeskądza. Ale Pius IX oświadczył od samego początku, iż *non* chce i nie może, jako Papież, wypowiadać wojny synomъ wspólnego Kościoła; atoli jako Monarcha swięcki, nie chce też i nie ma dosć sily zabraniać poddanyimъ swoimъ, brania dobrowolnego udziału w wojnie! Włochówъ przeciwъ Austrii, nadto ochotnikomъ, którzy się na nie udali, wszelkichъ potrzeb i opatrzenia, kosztemъ kraju dostarczyć dozwala. Lecz jakież były czyny owychъ bohaterówъ, którzy na wzórъ dawnychъ krzyżowców, pierś swe oznaczywszy krzyżemъ, ich nawet nazwanie przyjęli? Oto cześć pierzełha hanciebnie przy pierwszymъ spotkaniu się z Austryakami w Maju, a reszta kapitulowała w Vicenzy! Tu w Rzymie od dwóch przeszło miesięcy wystawiona jest publicznie na Kapitolu xigga, do zapisywania się nowychъ ochotników, w której dotad nie zapisało się dziesięciu! A przecież wojna jest hasłemъ tychъ wszystkichъ zamachówъ i zaburzeń, które od tylu już czasówъ zakłócają spokojność Rzymu, i łatwo jest pojąć, jak ranią ojcowskie serce Papieża.“

— Jednymъ zъ zamordowanychъ duchownychъ, o których wyżej wspomniano, jest X. Ximenes, Redaktorъ wychodzącego tu od niedawna pełnego dowcipu dziennika, p. t. *Cassandrino*, który przez ostre nierazъ przyćirki wiele osób na siebie obraził, i przed niewielu dniami jeszcze, dozwoliłъ sobie pewnychъ żartówъ z głośnego trybunału Creeracchio, poczemъ zaraz nazajutrz kilka listówъ z pogróżkami odebrał. Zamordowany byłъ wiernymъ stronnikiemъ Papieża, i z p d jego to pióra wyszła broszura, która wielkie w Rzymie sprawiła wrażenie, p. t. „*Tutti hanno ragione, Pio IX solo ha torto.*“ (Wszyscy mają racya, jeden Pius IX jest winien). Autorъ z ironicznymъ dowcipemъ powtarza w niej wszystkie zarzuty, jakie z różnychъ stronъ Papieżowi czyniono, i następnie niły na ichъ poparcie, przytaczając lub wyjaśniając okoliczności i fakta, fałszъ wszystkichъ tychъ zarzutówъ i bezzasadnośćъ wyświeca.

Миланъ, 12 Августа.

Medyolan, 12 sierpnia.

Фельдмаршалъ Радецкій, въ приказѣ по арміи, исчисляя блистательныя побѣды, одержанныя въ короткое время надъ непріятелемъ, вынужденнымъ оставить Миланъ, объявляетъ признательность за оказанные войсками подвиги.

— Городъ нашъ опустѣлъ. Войска расположены лагеремъ около дворца и на бастіонахъ, а начальство заняло Виллу. Ворота отперты. Австрійскія войска будутъ соблюдать строжайшую дисциплину. Вчера обнародованы слѣдующія объявленія: національная гвардія упраздняется. Жители обязаны, подъ строгою ответственностію, представить оружіе въ 24 часа. Собственность жителей останется неприкосновенною. Сборища на улицахъ и публичныхъ мѣстахъ и неприличныя политическія толки воспрещаются. Городъ заплатитъ контрибуціи 30 мил. ливровъ.

— Король Альбертъ, при своемъ отступленіи, опустошилъ всѣ зданія казначейства и монетный дворъ. Миланцы утверждаютъ, что онъ увезъ съ собою по крайней мѣрѣ 20 милліоновъ лиръ; такимъ образомъ военную контрибуцію уплатитъ нашими деньгами.

— Изъ Турина пишутъ, отъ 7-го Августа: „Бюллетень военного министра, извѣщающій о сдачѣ Милана, сильно взволновалъ здѣсь умы. Опасались грабежа и кровопролитія. Туринъ объявленъ въ осажденномъ положеніи. Назначили комитетъ общественнаго спикейства, и князь Кариньяно, намѣстникъ Короля, принявъ главное начальство надъ всеми войсками по эту сторону (Тичино). Миланцевъ, и Венеціанцевъ, прибывшихъ сюда искать убѣжища, невозможно исчислить. Гостиницы пабиты ими биткомъ.“

— Австрійскій флотъ, состоящій подъ командою полковника Кудрявскаго, отплылъ въ Венецію. Сардинскій адмиралъ удалился изъ Триеста, но увезъ съ собою 8 венеціанскихъ военныхъ судовъ, принадлежащихъ собственно Австріи. Прежде онъ извѣтилъ было Триестскаго губернатора, что хотя онъ получилъ отъ него копию договора, заключеннаго между Сардинскимъ Королемъ и фельдмаршалъ Радецкимъ, но такъ какъ донынѣ отъ своего правительства не получалъ никакихъ повелѣній, то думаетъ, что не послѣдовало еще никакой перемены въ военномъ положеніи обѣихъ морскихъ державъ.

— Изъ Триеста пишутъ отъ 8-го Августа: „Сардинскій флотъ въ Адриатикѣ очутился между двухъ огней. Неаполитанскіе корабли получили приказаніе отдѣлится отъ него, и, вѣроятно, будутъ действовать заодно съ Австрійскими. Говорятъ, что Король Неаполитанскій объявилъ войну Сардиніи за происшествія въ Сициліи.“

— Вторженіе Австрійцевъ въ Феррару и Бононию надѣлало много тревоги въ Римѣ. Французскій посланникъ Г. Гагеръ немедленно отправился въ ихъ главную квартиру, предлагая свое посредничество. Во Флоренціи произвело это не меньшее волненіе умовъ. Великій герцогъ, послѣ отказа Г. Гонфалоньера принять мѣсто председателя кабинета, оставилъ при прежнихъ должностяхъ министровъ Ридольфи и Бальдасарони. Обѣ палаты согласились на принятіе постановленія о доверіи, послѣ чего великій герцогъ объявилъ народу официально о посредничествѣ Англии и Франціи.

— Въ газетахъ: Болонской отъ 9, и Пиемонтской отъ 12 числа сообщаютъ, что въ Болоннѣ 7 числа вечеромъ вспыхнуло возстаніе противъ Австрійцевъ, которые за тѣмъ бомбардировали городъ въ продолженіе трехъ часовъ, но наконецъ вынуждены были оставить занятую ими позицію при Монтаньоло. На другой день снова приготовлялись къ штурму, но присланные протесты со стороны англійскаго и французскаго посланниковъ, пребывающихъ во Флоренціи, удержали ихъ отъ сей мѣры и заставили удалиться.

Feldmarszałek Radecki wydał rozkaz dzienny do wojska, w którym wyliczając jego znakomite zwycięstwa, w krótkim przeciągu czasu odniesione, których skutkiem jest oswobodzenie od nieprzyjaciół Medyolanu, składa mu dzięki za tak wielką dla ojczyzny przysługę.

— Nasze miasto zamieniło się w puszynię. Wojsko obozuje na placu pod zamkiem i na bastionach, a komenda Jenerałna rozłożyła się w Willi. Bramy stoja otworem. Wojsko Austryackie zachowuje najscislejszą karność. Wczoraj ogłoszono następujące postanowienia: Gwardya narodowa rozwiązuje się. Wszelka broń, pod ścisłą odpowiedzialnością, ma być złożona w 24 godzinach. Własność mieszkańców będzie szanowana. Zakazuje się zgromadzanie na ulicach i niestosowne rozmowy polityczne na miejscach publicznych. Miasto zapłaci kontrybucyi 30 millionów lirów.

— Król Albert w odwrocie swoim wypróżnił wszystkie kassy i mennice tutejszą. Medyolańczycy mówią, że zabral przynajmniej 20 milionów lirów; nałożoną więc na się kontrybucyą wojenną pieniędzmi naszymi zapłaci.

— Piszą z Turynu z d. 7 sierpnia: „Biuletyn Ministra wojny, donoszący o kapitulacji Medyolanu, silnie tu poruszył umysły. Lękano się rabunku i rozlewu krwi. Turyn ogłoszony został za będący w stanie oblężenia; utworzono Komitet publicznego bezpieczeństwa, a Xiążę *Carignano*, Namiestnik Królewski, objął naczelné dowództwo nad wojskami z tej strony rzeki Ticino. Medyolańczyków i Weneccyan, którzy przybyli szukać tu schronienia, niepodobna jest zliczyć; wszystkie domy gościnne napełnione są nimi.“

— Według wiadomości z Tryestu, flota Austryacka pod dowództwem Polkownika Kudrywawskiego, popłynęła do Weneccyi. Sardyński Admirał Albini oddalił się z pod Tryestu, ale zabral z sobą 8 wojennych okrętów Wenecckich, należących właściwie do Austrii. Przedtém zaś zawiadomił Gubernatora pobrzeża, że lubo otrzymał od niego kopię konwencyi, zawartéj pomiędzy Królem Sardyńskim i Feldmarszałkiem Radeckim, gdy jednak od rządu swego żadnych dotąd niema w tym przedmiocie rozkazów, uważa przeto, iż dla niego żadna jeszcze zmiana w wojennym stanie obudwóch mocarstw morskich nie nastąpiła.

— W liście z Tryestu piszą pod d. 8 sierp.: „Sardyńska flota na m. Adryatyckim może się znaleźć między dwóma ogniami. Okręty Neapolitańskie otrzymały już rozkaz odłączenia się od niej, i zdaje się, iż będą działały wspólnie z Austryackimi. Mówią już nawet, że Król Neapolitański wypowiedział wojnę Sardynii, z powodu wypadków Sycylijskich.“

— Wkroczenie Austryaków do Ferrary i Bolonii sprawiło wielki postrach w Rzymie. Tameczny Poseł francuzki, P. Harcourt, udał się, jak słyhać, do ich głównej kwatery, ofiarując swe pośrednictwo. Podobnaż trwoga i we Florency opanowała umysły. Wielki Xiążę, po bezskuteczném usiłowaniu utworzenia nowego gabinetu, zatrzymał dotychczasowe ministerstwo PP. Ridolfi i Baldassaroni. Obie Izby zgodziły się na przyjęcie uchwały ufnosci; poczem Wielki Xiążę ogłosił ludowi urzędownie pośrednictwo Anglii i Francyi.

— W Boloniskiej Gazecie z d. 9, i w Piemontskiej z d. 10, donoszą, iż w Bolonii d. 8 wieczorem, wybuchło powstanie przeciw Austryakom, którzy następnie bombardowali miasto przez trzy godziny, lecz nakoniec zmuszeni byli opuścić zajętą przez się, panującą nad miastem pozycyą pod Montagnolo. Nazajutrz gotowali się znowu do ponowienia szturmu, ale nadeszły protestacye ze strony Posłów Angielskiego i Francuzkiego, rezydujących we Florency, wstrzymały ich od tego kroku, i skłoniły do cofnięcia się dalej.